

Balogh Tamás

Radvánszky Olivér a vonaton

I.
Mosolygós utazás
(egyszerűen elbeszélve)

Fejében mindenféle emlékek kavarogtak és a tegnaptól mára áthajló éjszakai mulatozás alkoholrészesekéi. A kettő összefüggött: az előző napra emlékezett. Akkor kiállítás-megnyitón voltak barátjával (és utána ezt ünnepelték: a kiállítás a barát műveiből nyílt meg, és aki megnyitotta, az Olivér volt), most pedig kicsit rosszul volt. De azért elmosolyodott.

Mert eszébe jutott, hogyan cipelték a bőröndöket, hogyan utaztak, hogyan csatangoltak a városban és hogyan rakták fel a képeket: jóformán se szerszám, se drót nem volt. Aztán ahogy elmentek az egyik ismerőshöz, ahol beszélgetés közben bort ittak, és hogy két koccintás között a telefon is megcsendült – egy újabb cimborára kereste őket, aki vidékről érkezett, és aki nem találta otthon őket, csak az üzenetet és a telefonszámot, és aki így kénytelen volt beülni a Rózsafába barna sört inni. Zárórakor értek oda.

Ismét egy mosoly.

Ez annak szólt, hogy így – mivel a frissen érkezett vendéggel el kell menni előünnepelni, még két helyen jártak akkor éjszaka – kissé fáradtan kellett megírnia a megnyitóbeszédet, másnap, a Sajtóklubban. Még szerencse, hogy beszél a rutin, és a régi ismeretség is előny, meg az is, hogy a barát egy korábbi kiállítására pedig újságcikket írt:

“Álomtöredékek”
nagy Z. festmény- és fotókiállítása

nagy Z. (nagy Zopán) 1973-ban született Bozótton. Lírikus-filozofikus alkat, aki különböző műfajokkal, eszközökkel kísérletezik, hogy láthatatlan s látható világok között hidakat építsen... – olvashatjuk a meghívón.

“Álomtöredékek” (hogymindenki értse): kapcsolatok a belső terek, élménye, érzések és szemünk felfogóképessége között.

nagy Z. nem hagyománykövető alkotóművész: nem fest tájképet (még a Körösről sem), nem fest csendéletet (még virágvázaról sem), vagy ha mégis, a kép már nem a látvány hű visszaadása, hanem egy belső énen átszűrű, szubjektív megjelenítés. És ez a fotókra is igaz: nem riportfotós: a nézőt expresszív hatások érik – a képeket nem megérteni, hanem megérezni kell...

Ugyanez a stratégia szükséges írásainak befogadásához. Mert nagy Z. számára az irodalom művelése legalább annyira fontos, mint a képzőművészet. Versei antológiákban, budapesti és vidéki folyóiratokban (Polisz, Új Forrás stb.) és megyei lapokban jelentek meg. Több kötetnyi kézirata áll kiadásra várva: egy belső én-regény (Skizológia), versek, elbeszélések... Írásait elismeréssel méltatta többek között Határ Győző és Faludy György is.

nagy Z. Isaszeg, Békéscsaba és Gyula után most második alkalommal mutatja be festményeit és fotóit Bozótton. A kiállítás megtekinthető (és a képek megvásárolhatók) június 12-17. között a Katona József Művelődési Központban.

Aztán persze kiderült erről a szövegről, hogy most használhatatlan, nem kell, mert most ne ilyesmi legyen. No, gondolta ekkor Olivér, jól van, kapnak egy novellát – úgyis azt szokták meg. Olivér csak novellát tud írni, kiállítás-megnyitót nem, gondolhatták, hiszen eddig egyet sem hallottak tőle. Nem baj, lesz tehát novella, a kiállításról pedig észre sem fogják venni, hogy már nyitva van.

Kiküszkölte másnapos-magából a szöveget:

Most

“Most mondani kéne valamit”, gondolta Balogh Tamás, amikor leült a társaság asztalához. Aztán mondott is:

– Nem tudom, jártatok-e már a Hüvely(k) utcában. Szeged egyik legérdekesebb utcája ez: H vagy dupla H, úgymond: háhá alakú; akár el is tévedhet benne az ember. Meg is tettük: két barátommal csak mentünk, mentünk és mentünk, és még mindig a Hüvely(k)ben voltunk. Aztán, amikor kiértünk belőle, egy fás-bokros térben találtuk magunkat illetve egymást. Volt ott mászóka, libikóka, pad – amelyen nyáron mindig ott ül az a szerelmes pár, akiket Johanna az erkélyen dohányozva mindig lát –, most üresen, de hát hideg volt. A teret panelházak vették körül, de Tarjánban ez nem meglepő.

A fák közt állt egy ember, előtte festőállvány – ebből tudtuk, hogy festő. Úgy láttuk, nagyon aprólékos ecsetvonásokkal dolgozik; nemigen mozdult.

Közelebb érve azt láttuk meg, hogy egyáltalán nem mozdul: meg volt fagyva.

Festés közben vált szoborrá: ecsete a vászonhoz ért. Most akkor festő vagy szobrász, gondoltam, de nem kérdeztem, mert akkor a hangos szó megbontotta volna az alkotás szépségét: csendélet, csendhalál volt.

Utolsó képén a “tájat” festette; és a táj egyik ablakából ő nézett ki.

Bak barátom, akit a Szaturnusz üzött, nem, nem Japánból, ahogy egyesek gondolják, elővette azt a csodálatos masinát, amit fényképezéshez használnak, a gépet, amely néha nagyon meglepő módon képes visszaadni a “valóságot”, mármint a képet, mert arról beszélek, csak kissé összevissza, de hát ezt már megszokhattátok.

Lefényképezte a szobrot.

Hazamentünk. Barátom beadta a filmtekercset a Foto Porstba, egy hét, matt.

Éltünk-haltunk.

Hét nap múlva fedeztük fel a csodát: a fotósok talán nem vették észre, de két-három képpel többet kapott vissza barátom, úgy 38-39-et. És a csoda ez a plusz volt: a festész-szobrász fotóját többször hívták elő: és nem volt két egyforma köztük; mintha bemozdult volna exponálás közben: az egyikén éppen festett, a másikon festéket kevert a palettán, a harmadikon a tájat nézte.

Erről ennyit, nem akarok belemagyarázni semmit, mert minden belemagyarázás hülyeség, ezt ti is tudjátok. Azt érezni kellett.

Fura dolgok történnek még ebben a XX. században is.

Aztán úgy adódott, hogy barátom fotó- és festménykiállítását – ahol a hölgyek fűgét, az urak Mogyorós Classic Flipset fogyaszthatnak a borhoz – nekem kellett megnyitnom.

Most.

A harmadik mosoly: hogy milyen könnyű dolga is volt: csak fogta egyik kedvenc szereplőjét, egy-két közeli emléket, egy kis fikciót és egy utolsó mondatot, amely elhangzásának pillanatában lekapcsolta a teremben a villanyt. Ez volt a megnyitó. Aztán pedig meglátogatták ugyanazt a két kocsmát, amit előző nap.

Ezek után ült Radvánszky Olivér a vonaton, mert bár még nem mondtam, de végig tudtam, hogy Olivér egy vonaton ül és várja, hogy az elinduljon, de ez a várás láthatatlan dolog (feltéve, ha az ember nem néz félpercenként az órájára; de ebben az esetben könnyű dolgunk van: Olivérnek sohasem volt karon viselhető órája), éppolyan láthatatlan, mint mondjuk a gondolkodás (feltéve, ha az ember nem ráncolja össze tíz másodpercenként a homlokát; de ebben az esetben könnyű dolgunk van, mert az elbeszélőnek sem volt soha karon viselhető órája, így nem tudja mérni Olivér reakcióit), és mivel nem látjuk, hogy mit csinál, nyugodtan kijelenthetjük: Olivér nem csinál semmi láthatót. A vonat eme fejtegetés közben pedig nemcsak elindult Szeged-Nagyállomásra, de meg is érkezett Rókusra, és Olivér meglátott egy olyan embert a peronon, akivel még soha nem találkozott: egy szellemi fogyatékos. Látni látott már, de még nem beszélgettek, együtt még nem utaztak, de ha hinni lehet az elképzelésnek, ebben a szövegben fognak. De pszt, máris lelöttem egy fordulatot. Bocs. *A hallgatást még tanulnom kell.* De mielőtt elhallgatok, és nem lesz több metanarráció, most gyorsan észreveszem a cím fölé szorgosan odaírt "(egyszerűen elbeszélve)"-t, hát stílust váltok. Ki találja ki, hogy milyen lesz az új? A nyertes díja a megfejtés: egyszerű.

Másfelé nézett, megpróbálta gyorsan másfelé irányítani a gondolatait is. Bármerre, csak ne az adott helyzetre: nem akart kényelmetlen, ismeretlen agyi szituációba kerülni. Védekezni kell. Rájött, legkönnyebb megmaradni ugyanannál a témánál, az emlékeknél. Hiszen nekik volt még egy "közös" kiállításuk...

Csüccs

Látjátok feleim szümtükkkel, ez egy kiállítás. EZ viszont nem egy kiállítás-megnyitó.

Pedig annak indult; aztán amikor megérkezett, már csak plem-plem.

Ez most itt van – vagy mi vagyunk ott? De hol? Hogy hívják azt a helyet, ahol vagyunk? Ártér? Miér'? Art-ér, azé'!

Pompásan sétálunk.

Szeretünk sétálni, hiszen sétálni jó. Itt, ott, amott, ezeken a napokon, de AZOKON a napokon is. Következtetés: sétálni mindenhol és mindenkor pompás élvezet.

Egészen fiatalon kezdjük, az első lépések után már vígan daloljuk: "Sétálunk, sétálunk, egy kis dombra lecsücsülünk, csüccs".

Most itt csücsülünk. Tehát ez egy domb.

Jólesik a pihenés, itt az idő, hogy végiggondoljuk mindazt, amit sétánk közben láttunk, hallottunk, szagoltunk, éreztünk és gondoltunk. Mert igen: sétálni csak nyitott érzékszervekkel érdemes.

Láttunk fákat, bokrokat, füveket – nevezzük nevükön: növényeket –, bennük/rajtuk odvakat, görcsöket, mellettük bringát... elsuhan mellettünk az egykori biciklista is, láttuk.

(Itt még volt két mondat, de kihagytam.)

Aztán hirtelen megálltunk. Az egyik fa sötétén rejtelmes odvában valami fehérséget vettünk észre. Egy összegyűrt papírlap volt az. Kivettük, elolvastuk. Ez állt rajta:

BICIKLIZZ TOVÁBB!

Nosza, kell-e nekünk ennél több? Felpattantunk a keróra és téptünk vele szélesebesen. Csak tekertünk, csak tekertünk, hajunk lobogott a szélben, aztán lejtőre értünk, de tekertünk tovább, még jobban tapostuk a pedált... de jaj, a lejtő végén nem várt akadály. Hogy mi, azt nem árurom el, hiszen nekünk semmi sem szabhat határt.

Ugye.

És akkor felálltunk, leporoltuk magunkat és sétáltunk tovább.

Látjátok feleim szümtükkkel, semmi baj, minden okés, kafa, szupi, nem nyitok. Inkább éneklek: "Sétálunk, sétálunk, egy kis dombra lecsücsülünk. csüccs".

Persze, félreértés ne essék, ezeket a szövegeket nem szó szerint gondolta végig, csak nagyjából. És a hangulatot, ami velük, a kiállítással és a körülményekkel járt. Jó kis bulik voltak, kalandok sora mindkettő.

Aztán ismét kifelé nézett az ablakon. Mintha azt várta volna, hogy a gondolat-elterelés megváltoztatja a körülötte lévő világ állását: talán azt remélte, hogy a fogyatékos fiú már nincs ott.

Pedig igen: ott állt a peronon, nagyapja, egy tisztas öregúr fogta a kezét. Az öreg hetven felett volt, a fiú valahol tizenöt és huszonöt között; nem tudta megállapítani. Nem értette, de ekkor már kéjes vágyat (az ilyet betegesnek szokták nevezni) érzett, hogy hozzá üljenek, és érezte, így fog történni.

És tényleg.

Nyílt szemű, őszinte mosolyú volt, hiszen ők mindig őszinték; nem is tudnának hazudni: nem tudják, mi az. Azt csak épelméjű emberek tudják és teszik.

Leesett a sálja. A nagyapja vette fel. Olivér olvasott, de a könyv fölött figyelt. Leültek.

– Hosszú haj. Hosszú haj – mondta kissé beszédhibásan a fiú, és közben Olivérre mutogatott. Nagyapja mondta, hogy ne csinálja.

– Te rosszul vagy? – kérdezte ekkor Olivértől tágra nyílt, kék szemekkel és mosollyal. Megérintette Olivér kezét; az övé hideg volt.

Kintről jöttek.

– Nem, jól vagyok.

– Akkor mit csinálsz?

– Olvasok.

– Miért csinálja? – kérdezte nagyapjához fordulva.

– Mert ő tud olvasni, nem úgy, mint te.

A nagyapa félszeg, bocsánatkérő mosollyal nézett Olivérre. Mindenki mosolygott. A fiú kiflit kezdett enni.

– Ne morzsájl! – szólt az öreg. De a fiú morzsált tovább. Aztán újra megérintette Olivér kezét:

– Nincs itt hideg? Nem fázol?

– Nem.

– Húzd már le az ablakot!
– Nem kell – ez ismét a nagyapa volt. Újabb mosoly.
– Néni, te nem fázol? – kérdezte ezután egy nőtől, de nem kapott választ; a nő nem akarta észrevenni. Nem is vette.
– Egyél.
Evelt csendben, nézelődött.
– Nagy füst van odakint. Köd.
– Igen.

Aztán csend. Egy most felszálló nem tudta volna megállapítani a különbséget bárki és a fiú között: külsőleg egyformák voltak: utasok. Olivér éppen ezért alig várta, hogy történjen valami: átlagemberekkel utazott már eleget. Provokálni, kezdeményezni kellene, de hát az illetlenség volna. Várt tovább.

Az öregúrnak megtört arca volt, hallgatott. Kezeit összekulcsolta ölében, maga elé nézett. Sárga szemüvegtok látszott ki szürke zakója mellényzsebéből, benne SZTK keretes szemüveg.

Olivér kiment a peronra, rágyújtott. Azt akarta látni, változik-e valami odabent, ha ő nincs ott.

Nem változott. A fiú csak ült nyitott szájjal, karjait összekulcsolta mellkasán és nézett balra-jobbra. Egy szót sem szólt. Olivér mellett egy kis cigánygyerek kiflit majszolt. A vonaton mindenki kiflit eszik, gondolta Olivér, aztán ismét a fogyatékos fiút figyelte. Odabent egy csecsemő síni kezdett. A fiú odanézett. Aztán újra semmi.

Olyan állomáson álltak meg, ahol elvileg a sebesvonatnak nem kellett volna. Úgy látszik, személy lettek. Az állomásfőnök-asszony kétszer fűtült; az elsőt nem hallották meg. Olivér visszament a helyére.

Kis idő múlva ért oda a kalauz; jegyek, igazolványok elő. A fiúnak diákigazolványa volt, még a régebbi fajta, öt-hat éves lehetett. A fényképen még hosszabb a haja és komolyabb az arca. De azon is mosolygott.

A csecsemő egyre hangosabban böngött.

A fiú a kezeit nézte, az ujjait, a körmeit. Aztán megmutatta őket nagyapjának; ő is megnézte. Aztán kezefogtak.

– A kisbaba mindjárt... – szólalt meg, de a többit Olivér nem értette. Ezek voltak a fiú első szavai az indulás óta.

– Sír. Kicsi baba.

Rajzolt az üvegre csapódott párába. Egészen Olivér feje mellett járt már, amikor a nagyapa a térdére tette a kezét. A kusza vonalak úgy maradtak. Csend és nézelődés.

Orosházához közeledve leszálláshoz készülődtek, öltözeti a nagyapja: visszakerül a sál, a kabát, a sapka; a kesztyűjét maga vette fel. Már felöltözve ültek, amikor a csecsemő újult erővel kezdett el visítani. A fiú körbenézett a kocsiban: – Beteg a baba. Miért beteg? Nagyon beteg a kisbaba... nagyon beteg...

Nincs válasz senkitől. Az állomásra beérve nagyapja ismét a térdére tette a kezét: – Na gyere!

Otthagyták a morzsát, amit fél perc múlva egy lány (– Szabad? – Olivér rámosolygott: – Foglalj helyet.) söpört le az ülésről. A vonat indult tovább, Olivér olvasni kezdett. Azután álmos lett, de mivel elaludni nem akart, kiment rágyújtani. Arra gondolt, hogy nemsokára megérkeznek, ő átszáll, utazik még egy kicsit, aztán ismét megérkezik, és ahogy megbeszélték, Zopán várja a bozót állomáson.

Ment bele az egyre sötétebb estébe.

II.

Hót unalom

Megöllek, te lotyó, gondolta Tómosó a vonaton, amikor a nő másodszor lépett a lábára. Min. 103 kg. Persze ez sacc, nem mérte meg, de nem is akarta. A megjelenése (nem publikált, bejött a fülkébe) is mérget nyeletett: két másik "nővel" érkezett: (az idézőjelekre szükség van, bocs) az elhízottal szembe egy zöldkórmű randaság ült le, srégán szembe – Tómosó mellé – egy elviselhető külsejű, szebb arcú, kislábú, de jó fenekű nő. Amolyan fogdosnivaló. Viszont Tómosó nem tett semmi ilyesmit. Aludni szeretett volna, de a kövér lotyó kétszer a lábára lépett. Ébresztőnóra, nevezte el magában, aztán – látva-hallva-érezve (a lábán), hogy az édes álom már úgylis elkerüli őt: zacsisörgés, női vihorászás, beszélgetés erről-arról, amikről csak nők tudnak (plem-plem) – elindult a büfékocsi felé. Míndig az 1. o. mellett van, ezt tudta. Azt nem, hogy jan. 1. óta egyáltalán nincs a vonatokon. Egyiken se. Szorgosan végigment tehát a szerelvényen, ide-oda, mint egy hülye, aki elfelejtette, hol ül, és sehol nem kapott kávé. Mert hogy ugye azt szeretett volna, ha már aludni sem és női feneket sem. Vissza- és felsülve ismét szembesült az elhízott (bocs, teltkarcsú) nő látványával. Hát nem javult semmit sem. Most éppen alufóliából kicsomagolt párizsis szendvicset evett. Közben morzsái és szavai szóródtak szét a fülkében, előbbiek a tehéntőgynyi mellekre (pulóverre), utóbbiak pl. Tómosó fülébe. Grillcsirke... berakod oszt az megsül... lesz hozzá krumpli... meg grízgaluska-leves... bár én nem szeretem... zacskós, nem kell vele vacillálni... Meg ilyesmiket. Biztos nagyon szereti a férjét, ha leküszködi a torkán a grízgaluska-levest, amikor nem is szereti; odaadó, hú feleség. A jófenekűről meg kiderült, hogy fázik. Nem mondta ugyan, de a zöldkórmű a hátára terítette (lepelként) a kabátját. Hogy kiét, az nem derült ki. Kiderülésből elég egy. Tómosó viszont jót derült. Aztán ismét ránézett a kövérre (festett vörös haja is volt nekie), véletlenül, mintegy csak nézelődve, ahogy a vonaton szoktak. De a tokaji hegy, a Kopasz is olyan, ha pl. Rakamazról vagy Bodrogkeresztúrról nézelődik az ember, hogy nem siklik át rajta a tekintet, megakad, elidőzik. De a Kopaszról nem kapja el azonnal. Milyen lehet vele szeretkezni?, gondolta Tómosó. Amikor a mellek fuldoklásig betakarnak, a combok pedig úgy elrejtene, mintha lövészárokban volnál, he? Jaj. Megriadva saját fantáziájától – egy kis perverzió mindenkiben van, nem? – kiment a folyosóra és rágyújtott. Ez mind nagyon csúnya, de fog-e már történni valami, kérdezte az egyik állomástól. Nem történt. Ez egy ilyen hót unalmas út volt, bocs, hogy elmondtam. A hallgatást még tanulnom kell.

Radvánszky Olivér

III.

Resti-mese

– Igazad van – szól Zopán.
– Miben?
– Hát hogy a hallgatást tanulnod kell.

Olivér elvigyorodott. Nem szólt semmit, csak ült a padon. Nem gondolt arra, hogy itt régebben még azok a hagyományos presszó-asztalok és székek voltak, azok a négyzet alakúak, a maguk famintázatú műanyag lapjukkal és kopott kárpítú székeikkel, és csak most, mikor tulajdonost cserélt az üzemegeység, akkor lett ilyen igazi-fa bútorzat. Ha erre gondolt volna, biztosan az is eszébe jut, hogy azért annak is volt előnye: az olyan asztalokra lett kitalálva a "terület": egy négyzetméternyi ital.

Emberek jöttek-mentek körülöttük, a Resti közönsége lassan kicserélődött. Egyszer Zopán is magára hagyta Olivért, aki az alkalmat

kihasználva, gyorsan hozott még két sört, hogy legyen is kis meglepetés, ha a másik kisdolgot végezve visszajön. De meglepetés nem lett, mivel Zopán ugyanolyan jól tudta, hogy az asztalon lesz a friss nedű, mint ahogy Olivér is tudta, hogy Zopán tudja. Játék volt tehát csak az egész, színjáték, hogy valamivel agyonüssék az időt. No meg persze néhány májsejtet.

– Nem akartam szépen írni – kezdett bele Olivér pár korty után, egy éppen meggyújtott cigi első slukkját kifújva. – Úgy akartam, amilyen volt. Unalmasan, szárazan, hogy semmi sem történik. Miután átszálltam, nem történt semmi; pedig nem egy ismerős szokott ezzel a vonattal jönni. De most nem. Csak a két lotyó, a jófenekű-kislábú meg a mindene-festett. Akkor lett jobb, amikor leszálltak, én meg gyorsan lefirkáltam ezt a két oldalt a jegyzetfüzetembe. De még most is unatkozom tőlük.

Ültek tovább, olvasgattak, képeket nézegettek, majd egy hangot hallottak az asztal mellől:

– Jóestét kívánok az uraknak. Hová, háová?

– Sehová. Csak ülünk itt. Foglalj helyet te is. Mit iszol?

– VBK-t.

– Jó, hozom – állt fel Olivér, és elindult a pult felé, hogy kikérje, kifizesse és kivigye Johanna italát. Emlékezik még erre a lányra? ' az, akihez Olivér – miután órákig hiába várta otthon – egy éjszakai kaland során becsöngetett, aztán el lett küldve. Mármint Olivér. És Johanna az a lány is, akin barátja úgy állt bosszút a szakítás miatt, hogy más nővel csókolózott. Akkor még csak "kis-szakítás" volt ez, volt már rá példa elég, Olivér azonban tudta – vagyis inkább előrelátható érdekei miatt még inkább remélte, hogy ez a mostani, amikor Johanna ott ül Zopán mellett a "kapcsolat-vége"-tudattal, ez végleges. Illetve, ki tudja? Végleges, végtelen, soha, mindig, igen, nem – olyan hülye szavak.

– Tessék. Egészségedre.

– Köszönöm. Hogy vagytok?

Olivér már éppen vette a levegőt, hogy feleljen, amikor újabb hang szólalt meg az ajtóból:

– Helló! De jó, hogy itt vagytok!

Megjött Zsola, a Delírium Trémen's alkotócsoporthoz tartozó egyik jeles alapító tagja. Nagyon megörültek neki, hiszen több hónapja nem látták: zenét árult egy bevásárlóközpontban, 160 kilométerre Bozótól. Leült beszélgetni.

Amikor Olivér azt kérdezte volna, hogy kerül oda ilyen hirtelen, értesítés nélkül, ismét csak hellózást hallott:

– Helló! Helló!

Újabb ismerősök jöttek, ketten-hárman. Leültek ők is beszélgetni, hozták az újabb köröket. Olivér sohasem tudott senkitől semmit kérdezni, mert mindig ugyanaz történt: valaki nagy örömujjongással megérkezett az asztalukhoz.

A társaság egyre nőtt, ezért a csapos engedélyével összetoltak három asztalt, csak úgy fértek el. Olivér az egyik sarokra került, mellette olyan emberek, akiket látásból sem ismert; ők egymással beszélgettek. Kortyolta hát csendben a mindig-friss söröket, és hogy csináljon valamit, időnként rágyújtott. A nagy hangzavarban hallani vélte egy autóra szerelt hangosbeszélőből a hírt, miszerint Radvánszky Olivér várja minden kedves ismerősét a Restiben.

Persze, persze, gondolta és ivott még egy kortyot.

Egy idő után már nem hiányzott neki a társalgás, nem akart senkitől semmit kérdezni, nem akart senkinek semmit mondani. A mindinkább sűrűsödő füstön keresztül Johannát nézte, aki ismét egyre kedvesebb lett szívének. Ott, annál az asztalnál ülve Olivér újra beleszeretett. Aztán megjelent egy kép a fejében, amitől merevedése lett. A kép egy újabbal folytatódott, az még eggyel és egy tovább: film lett belőle. Azt hitte, ha kikergeti fejéből az amúgy igencsak kedvére való belső-látványt, akkor erekiója is elmúlik. De nem. Csak állt a farka rendületlenül, hiába gondolta közben végig a magyar mássalhangzó-rendszert és Ady Endre verses köteteit időrendi sorrendben.

Olivér kanos lett, nemcsak szerelmes.

Közben már azok az ismerősei is megjöttek, akik hónapokkal, évekkel azelőtt meghaltak. Ott volt az az osztálytársa, aki szívbillentyű-elégtelenségben halt meg negyedik éves korában, ott volt az az évfolyamtársa is, aki valami vírusos betegségben hunyt el, ott volt az a lány, akit előtűk ütött el egy részeg trabantos, és ott voltak apai nagyszülei és apai nagyapai dédanyja, mert csak őt ismerte a dédszülők közül. Azt, hogy Karinthy és Kosztolányi hogy került oda, nem értette.

De Olivér csak egy emberrel szeretett volna beszélgetni. Azaz nem is beszélgetni, de még csak nem is beszélni. Csak egy szót akart mondani Johannának.

Odanézett a lányra, fejével intett neki, hogy menjenek egy kicsit ki az utcára. Johanna bólintott.

Kimentek. Innen kezdve peregetek az események: egymásnak estek, vadul csókolták egymást, Olivér végigjártatta kezeit lány összes intim testrészén, újabb erogén zónákat keresett, és a csókolózást csak akkor hagyták abba, amikor Olivér végre ki akarta mondani azt az egy szót.

– Sz...

Ám Johanna ebben a pillanatban átváltozott egy olyasféle lényé, amit Olivér eddig csak fantáziaszülte teremtménynek tartott: volt benne emberi, de démoni is, evilági és pokolbéli, szépség és rútság... Amolyan eklektikus szörny lett a lányból.

– Ki nem mondd, Olivér! Különbözik meg. A Sátán már vár, tudod. A múltkor elzavartad, de mégis rágyújtottál, és ahogy látom, nem változtál meg, pedig megígérted neki. És nem tanultál meg...

Az utolsó szót azonban Olivér már nem hallotta saját ordításától. Attól az ordítástól, amelyre végül is felébredt Békéscsabán, a vasútállomás egyik padján.

Pár pillanatig nem értette, hogy került ő oda, és háová tűnt a nagy tömeg, háová tűnt Johanna, illetve ami lett belőle. Aztán rájött: amikor megérkezett a vonata, akkor ült oda, hogy ott várja meg a negyvenöt perc múlva érkező csatlakozását. A könyv – amit még a vonaton kezdett olvasni, és itt, a padon folytatta – ott feküdt mellette. Egy ismeretlen nő állt meg előtte és egyenesen ránézett:

– Jól van, fiatalember?

– Igen, köszönöm, jól vagyok.

– Mi történt?

– Álomban megtanultam hallgatni. Ha akarja, elmesélem.